

Tyrkiet

Sikkerhedssituationen i de kurdiske områder, politisk aktivisme og værnepligt for kurdere

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

Udlændingestyrelsen

nyidanmark.dk

© 2019 Udlændingestyrelsen

Udlændingestyrelsen
Ryesgade 53
2100 København Ø
Danmark

Tlf.: 35 36 66 00
nyidanmark.dk

September 2019

Alle rettigheder tilhører Udlændingestyrelsen.
Udgivelsen kan frit hentes på nyidanmark.dk
Udlændingestyrelsens udgivelser kan frit citeres med tydelig kildegengivelse.

Indhold

Forbehold og afgrænsning	2
Forkortelser.....	3
Kort	4
1. Baggrund.....	6
1.1. Afbrydelsen af fredsforhandlingerne og det mislykkede militær kup.....	7
1.2. Aktuel sikkerhedssituation i de kurdiske områder.....	7
2. Politiske partier, politisk aktivisme og civilsamfundet	8
2.1. Kurdiske partier.....	8
2.2 Associering med PKK	9
2.3. Politisk aktivisme, civilsamfundet og ytringsfrihed	9
3. Konsekvenser af medlemskab af eller støtte til PKK.....	11
3.1. Straffeloven og antiterrorloven	11
3.2. Varetægts- og afsoningsforhold samt brug af tortur	11
4. Værnepligt for kurdere i den tyrkiske hær	13
4.1. Værnepligt i Tyrkiet.....	13
4.2. Tvangsrekruttering af kurdere?	14
4.2.1. Ytringer i forhold til militærnægttere.....	15
4.3. Særlig diskrimination eller overgreb mod kurdere i militærtjeneste.....	15
Litteraturliste	17
Bilag	25

Forbehold og afgrænsning

Følgende notat er udarbejdet i overensstemmelse med EASO's retningslinjer for notater vedrørende landedokumentation (Country of Origin Information, COI).¹

Notatet er blevet til på baggrund af åbne, tilgængelige kilder med det formål at belyse situationen for kurdere i Tyrkiet. Hertil er der gjort brug af akademisk materiale samt rapporter og studier fra internationale organisationer, herunder FN-organisationer, lokale NGO'er, internationale og lokale nyhedsmedier og rapporter fra andre COI-kontorer i Europa. Det er inden for dette kildemateriale ikke muligt at afdække alle facetter af de nævnte forhold, og notatet bør derfor ikke ses som en fuld afdækning af de emner, som det berører, men skal ses i sammenhæng med anden tilgængelig COI-information om situationen for kurdere i Tyrkiet.

---

¹ EASO, *COI Methodology and Guides*, u.å., [url](#)

Forkortelser

AI	Amnesty International
ALI	The Arrested Lawyers Initiative
AKP	Adalet ve Kalkınma Partisi (Retfærdigheds- og Udviklingspartiet)
BDP	Başış ve Demokrasi Partisi (Freds- og Demokratipartiet)
CORI	Country of Origin Research and Information
DBP	Demokratik Bölgeler Partisi (Det Demokratiske Regionsparti)
FFT	Freedom from Torture
HDP	Halkların Demokratik Partisi (Folkenes Demokratiske Parti)
HRFT	Human Rights Foundation of Turkey (Türkiye İnsan Hakları Vakfı)
HRW	Human Rights Watch
ICG	International Crisis Group
HRA	Human Rights Association (İnsan Hakları Derneği)
IOHR	International Observatory of Human Rights
KCK	Koma Civakên Kurdistan (Kurdistan Communities Union)
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe
PKK	Partiya Karkerê Kurdistanê (Kurdistans Arbejderparti)
SCF	Stockholm Center for Freedom
TAK	Teyrênbazê Azadiya Kurdistan (Kurdistans Frihedsfalke)
USDOS	United States Department of State

Kort

Kort over etniske grupper i Tyrkiet og omegn. Kilde: Tyskland, BMI & BMLVS, Atlas: Middle East & North Africa, 2017, [url](#), pp. 33-34

TYRKIET: SIKKERHEDSSITUATIONEN I DE KURDISKE OMRÅDER, POLITISK AKTIVISME OG VÆRNEPLIGT FOR KURDERE

Kort over provinser i Tyrkiet. Kilde: University of Texas Libraries, *Turkey: Administrative Divisions, 2006*, [url](#)

1. Baggrund

Omkring 25-35 mio. kurdere bor i grænseområdet mellem Tyrkiet, Syrien, Irak og Iran. Den tyrkiske forfatning tilskriver alle borgere én nationalitet og anerkender ikke udtrykkeligt nationale og etniske minoriteter med undtagelse af tre ikke-muslimske minoriteter: armensk-ortodokse, græsk-ortodokse og jøder. Forskellige kilder vurderer, at kurdere udgør ca. 15-20 % (ca. 15 mio.) af befolkningen, hvor de primært er koncentreret i region Øst- og Sydøstanatolien. Mange kurdere har af sikkerhedsmæssige og økonomiske årsager migreret og bosat sig i det vestlige Tyrkiet, særligt Istanbul.² De fleste kurdere er sunnimuslimer, men der er også en stor andel alevier³ og et lille mindretal er yazidier⁴. Kurmanji er den primære dialekt, som tales blandt kurdere i Tyrkiet, men især blandt alevier er der også en del, der taler zazaki.⁵

Med dannelsen af den tyrkiske republik i 1923, der skulle baseres på en monoetnisk tyrkisk befolkning, blev der indført en række politiske tiltag, som begrænsede andre etniske minoriteters muligheder for at udtrykke deres identitet. Siden da har der været en række væbnede kurdiske oprør, der blev slægt hårdt ned på. Det seneste og stadigt pågående oprør anføres af Kurdistans Arbejderparti (*Partiya Karkerê Kurdistanê*, PKK).⁶

PKK blev stiftet i 1978, og med udgangspunkt i en kurdisk nationalism og marxistisk-leninisme har gruppen været i væbnet konflikt med den tyrkiske stat siden 1984. Tyrkiet betragter PKK som en terrororganisation, og gruppen har været på EU's sanktionsliste siden 2003.⁷ Analytikere vurderer, at der er dybe politiske skel i den kurdiske befolkning. Omkring halvdelen sympatiserer med PKK, mens resten er mere konservative, kritiske over for deres ideologi og metoder og støtter det siddende konservative regeringsparti, Retfærdigheds- og Udviklingspartiet (*Adalet ve Kalkınma Partisi*, AKP).⁸

PKK's leder, Abdullah Öcalan, blev pågrebet i 1999, og efterfølgende ændrede gruppens mål sig fra oprettelse af en selvstændig kurdisk stat til en kamp for større autonomi inden for rammerne af en tyrkisk stat, der garanterer kurdiske kulturelle og sproglige rettigheder.⁹

² CIA, *Turkey – World Fact Book*, [url](#); US DOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13 marts 2019, [url](#), p. 53; BBC, *Who are the Kurds*, 31. oktober 2017, [url](#); Australia DFAT, *Country Information Report - Turkey*, 9. oktober 2018, [url](#), p. 20; IKP, *The Kurdish Population*, u.å., [url](#); CFR, *The Time of the Kurds*, 3. juni 2015, [url](#).

³ Alevierne (*tilhængere af Ali*) er en shiitisk religiøs gruppe. Det er en religion, der omfatter elementer af præ-islamisk tyrkisk shamanisme og elementer fra shia-islam. Det vurderes, at 20 % af Tyrkiets befolkning er alevier og yderligere at 2/3 er etniske tyrkiske og 1/3 kurdere eller zazaer. Procházka-Eisl, G., *The Alevis*, april 2016, [url](#), pp. 1-2

⁴ Yazidisme er en monoteistisk ikke-abrahamisk religion, der primært dyrkes blandt kurdere. Dog består religionen af elementer fra både jødedommen, kristendommen og islam såvel som dele fra den oldpersiske religion zoroastrisme. De er ofte blevet betragtet som tilbedere af Satan og er stærkt forfulgte. Allison, C., *The Yazidis*, [url](#), pp. 1-2

⁵ McDowall, D., *A Modern History of the Kurds*, 2007, pp. 9-11; Australia DFAT, *Country Information Report - Turkey*, 9. oktober 2018, [url](#), p. 20

⁶ Australia DFAT, *Country Information Report – Turkey*, 9. oktober 2018, [url](#), p. 8; McDowall, D., "The Kurdish question: a historical review", 2005, pp. 14-16

⁷ EASO, *Turkey - Country Focus*, november 2016, [url](#), pp. 62-63; EU, *Council Decision of 22. December 2003, 24. december 2003*, [url](#)

⁸ Australia DFAT, *Country Information Report – Turkey*, 9. oktober 2018, [url](#), p. 20; ICG, *Turkey: The PKK and a Kurdish Settlement*, 11. september 2012, [url](#), pp. 20, 30. To analytikere vurderer endvidere, at valgresultaterne for det pro-kurdiske parti, HDP, er en indikator for den folkelige støtte til PKK, se Bezci, E. & Borroz, N., *The renewed Turkey-PKK conflict has shattered the illusion that Kurds can participate legitimately in Turkey's political system*, LSE Blogs [Blog], 22. september 2015, [url](#)

⁹ UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Kurdistan Workers' Party (PKK)*, August 2018, v 2.0, [url](#), pp. 12-13, 17; EASO, *Turkey - Country Focus*, november 2016, [url](#), pp. 61-63

1.1. Afbrydelsen af fredsforhandlingerne og det mislykkede militærkup

Den tyrkiske regering og PKK indgik våbenhvile og påbegyndte en fredsproces i 2013. Processen blev imidlertid afbrudt i 2015, da en selvmordsbombe fra Islamisk Stat dræbte 33 kurdiske og tyrkiske studerende og sårede over 100 i Suruç. PKK beskyldte Tyrkiet for at anstifte angrebet og en spiral af gengældelsesaktioner optrappede konflikten på ny.¹⁰ Konflikten spredte sig fra landområder til byområder i det sydøstlige Tyrkiet.¹¹ OHCHR rapporterede både i 2017 og 2018 om menneskerettighedsbrud som konsekvens af de genoptagede kampe, heriblandt drab, tortur, seksuel vold, tvungne forsvindinger, ødelæggelse af ejendom, intern fordrivelse og begrænsning af adgang til medicinsk hjælp.¹² De mest intensive kamphandlinger foregik i Cizre, Sur, Silvan og Lice (Diyarbakir-provinsen); Nusaybin og Dargeçit (Mardin-provinsen); Şırnak, Silopi og İdil (Şırnak-provinsen), og Yüksekova (Hakkari-provinsen). Over 350.000 personer, primært kurdere, blev fordrevet i perioden februar-marts 2016.¹³ Fra juni 2016 rykkede PKK kampene ud i landområderne igen efter, at Tyrkiet havde genvundet kontrollen over byerne.¹⁴

Tyrkiets vestlige storbyer blev også ramt af den væbnede konflikt. Den kurdiske separatistiske organisation, Kurdistans Frihedsfalke (Teyrênbazê Azadiya Kurdistan, TAK), tog ansvaret for en række angreb i 2015-2016 som gengældelse for den tyrkiske hærs operationer i det sydøstlige Tyrkiet.¹⁵

Derudover afværgede Tyrkiet et militærkupforsøg i juli 2016. Regeringen beskyldte den religiøse forkynner, Fetullah Gülen og hans religiøse bevægelse, Hizmet, for at stå bag. Der blev erklæret undtagelsestilstand, hvilket gav udvidede beføjelser til regeringen til at regere pr. dekret, og således blev der ført en hård linje mod systemkritiske holdninger, journalister, NGO'er, embedsapparatet og civilsamfundet, heriblandt også kurdere, som blev mål for forfølgelse og overgreb.¹⁶ I juli 2018 blev undtagelsestilstanden ophævet, men Human Rights Watch (HRW) påpeger, at nye antiterrorlove er blevet indført, som giver samme udvidede beføjelser til den udøvende magt som under undtagelsestilstanden.¹⁷

1.2. Aktuel sikkerhedssituuation i de kurdiske områder

US Department of State (USDOS) rapporterer, at den tyrkiske stat i 2018 fortsatte sine operationer i det sydøstlige Tyrkiet, og at kampe mellem tyrkiske sikkerhedsstyrker og PKK pågik året igennem. Omfanget var mindre omfang end tidligere, men stadig med adskillige civile dødsfald som følge. Myndighederne har fortsat udstedt udgangsforbud af varierende varighed i både by- og landområder.¹⁸ Den tyrkiske NGO, Human Rights Foundation of Turkey (HRFT), har lavet en optælling over udgangsforbud i perioden 16.

¹⁰ EASO, *Turkey - Country Focus*, november 2016, [url](#), pp. 61-63; ICG, *Turkey's PKK Conflict Kills almost 3.000 in Two Years*, 20. juli 2017, [url](#); The Economist, *The truce between Turkey and Kurdish militants is over*, 26. juli 2015, [url](#)

¹¹ Atlantic Council, *PKK's Urban Warfare Tactics*, 9. februar 2016, [url](#)

¹² OHCHR, *Report on the human rights situation in South-East Turkey, July 2015 to December 2016*, februar 2017, [url](#); OHCHR, *Report on the impact of the state of emergency on human rights in Turkey, including an update on the South-East; January - December 2017*, marts 2018, [url](#)

¹³ OHCHR, *Report on the human rights situation in South-East Turkey, July 2015 to December 2016*, februar 2017, [url](#), § 19-21

¹⁴ ICG, *Turkey's PKK Conflict Kills almost 3.000 in Two Years*, 20. Juli 2017, [url](#); Al-Monitor, *Why PKK shifted to urban warfare*, 29. marts 2016, [url](#); ICG, *Turkey's PKK Conflict: A Visual Explainer*, [url](#)

¹⁵ TAK er en undergrundsgruppe, der påstår at være udbrydere fra PKK. Gruppen er opført på Tyrkiets og USA's terrorliste og adskiller sig fra PKK ved også at tage ansvar for angreb på civile mål. Der er delte meninger blandt eksperter, om det er en proxygruppe, som PKK kan gemme sig bag, eller om det er en radikal udbrydergruppe fra PKK. UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Kurdistan Workers' Party (PKK)*, august 2018, v 2.0, [url](#), pp. 15-16

¹⁶ OHCHR, *Report on the impact of the state of emergency on human rights in Turkey, including an update on the South-East; January - December 2017*, marts 2018, [url](#), pp. 2-4

¹⁷ HRW, *World Report 2018 – Turkey*, 2019, [url](#), p. 588

¹⁸ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13 marts 2019, [url](#), pp. 19-20

august 2015 til 1. juli 2019. Antallet af udgangsforbud blev opgjort til i alt 369 forbud i 11 byer og 51 distrikter. Alene i 2019 er der blevet erklæret udgangsforbud 18 gange i byerne Bitlis, Siirt og Diyarbakir.¹⁹

Senest har der i foråret og sommeren 2019 været kampe i det sydøstlige Tyrkiet og i Kandil-bjergene i Irak, hvor PKK holder til, og Tyrkiet har i juni meldt ud, at de på trods af protester fra den irakiske centralregering vil fortsætte deres operationer i Irak. Den 7. juli 2019 blev en højtstående PKK-leder dræbt i et tyrkisk luftbombardement i Kandil-bjergene.²⁰

International Crisis Group (ICG) vurderer pr. 2. juli 2019, at der siden afbrydelsen af fredsprocessen d. 20. juli 2015 er blevet dræbt mindst 4.472 personer, heriblandt 470 civile, 1.181 tyrkiske sikkerhedsstyrker, 2.598 PKK-militante og 223 personer, som ikke kan bekræftes tilknyttet en bestemt organisation eller som værende civile.²¹

2. Politiske partier, politisk aktivisme og civilsamfundet

Tyrkiet har et flertpartisystem, og forfatningen sikrer muligheden for demokratiske valg. Både Freedom House og USDOs beretter dog, at regeringen anført af AKP har begrænset dele af oppositionen, dels gennem en spærregrænse på 10 %, dels gennem en gradvis partipolitisk overtagelse af diverse institutioner såsom medierne, den dømmende magt, politiet og det øverste valgråd, og dels gennem retsforfølgelse af oppositionspolitikere.²²

2.1. Kurdiske partier

PKK hører under Kurdistan Communities Union (*Koma Civakên Kurdistan*, KCK), som blev etableret i 2005 og er den politiske gren og paraplyorganisation for de partier, der på tværs af Tyrkiet, Syrien, Irak og Iran følger Abdullah Öcalans ideologi.²³

Foruden PKK har der gennem tiden været en række ikke-væbnede kurdiske partier i Tyrkiet, der har forsøgt at arbejde gennem de demokratiske og parlamentariske processer, men som i forsøget er blevet forbudt og lukket ned. I 2012 blev det pro-kurdiske parti, Folkenes Demokratiske Parti (Halkların Demokratik Partisi, HDP), stiftet. Partiet blev i 2014 fusioneret med partiet Freds- og Demokratipartiet (Barış ve Demokrasi Partisi, BDP) og adskiller sig fra andre pro-kurdiske partier ved at have en venstreorienteret og progressiv politisk linje i et forsøg på at appellere til andre minoriteter og sociale grupper, såsom LGBT-miljøet, kvinder, miljøaktivister, armenere, kristne og alevier.²⁴

¹⁹ HRFT, *Curfews in Turkey Between the Dates 16 August 2015 – 1 July 2019*, 1. juli 2019, [url](#)

²⁰ Kurdistan 24, *Four Turkish soldiers killed in clashes with Kurdish rebels*, 20. april 2019, [url](#); Daily Sabah, *3 soldiers injured in clash with PKK in eastern Turkey*, 9. maj 2019, [url](#); Daily Sabah, *3 Turkish soldiers killed, 4 injured in clash with PKK terrorists near Iran border*, 1. juni 2019, [url](#); Kurdistan 24, *Turkey will continue anti-PKK operations in Iraq*, Ankara notifies Iraqi envoy, 30. juni 2019, [url](#); Kurdistan 24, *PKK confirms death of senior leader killed during Turkish airstrike in Kurdistan*, 7. juli 2019, [url](#)

²¹ ICG, *Turkey's PKK Conflict: A Visual Explainer*, 2. juli 2019, [url](#)

²² USDOs, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 41; Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Turkey*, 4. februar 2019, [url](#)

²³ EASO, *Turkey - Country Focus*, november 2016, [url](#), p. 63

²⁴ EASO, *Turkey - Country Focus*, november 2016, [url](#), p. 26; Middle East Eye, *The rise and near fall of Turkey's pro-Kurdish HDP*, 16. februar 2016, [url](#); Canada, IRBC, *Turkey: Situation and treatment of members of Kurdish political parties that have succeeded the People's Democracy Party (Halkın Demokrasi Partisi, HADEP)*, including the *Peace and Democracy Party (Barış ve Demokrasi Partisi, BDP)*, and the *Peoples' Democratic Party (Halkların Demokratik Partisi, HDP)*; whether HADEP and other older acronyms are still in use (2011-2016), 14. juni 2016, [url](#)

HDP's søsterparti, Det Demokratiske Regionsparti (Demokratik Bölgeler Partisi, DBP) har større fokus på lokalområderne. Ifølge International Crisis Group er DBP kendt for i langt højere grad end HDP at lægge sig i kølvandet af PKK's hårde linje.²⁵

Ved parlamentsvalget i juni 2015 blev HDP som det første pro-kurdiske parti valgt ind med 13 % af stemmerne. Valgresultatet spolerede i første omgang AKP's politiske bestræbelser på at opnå fuld majoritet og ændre forfatningen til et præsidentielt system, hvilket dog lykkedes senere. Siden da og med et genvalg i 2018 har HDP har været repræsenteret i parlamentet.²⁶

2.2 Associering med PKK

International Crisis Group har rapporteret, at den tyrkiske regering systematisk har forsøgt at tie, miskreditere og marginalisere HDP, særligt efter junivalget 2015.²⁷ Regeringen har bl.a. anklaget HDP for at være PKK's forlængede arm.²⁸ Den 20. maj 2016 vedtog parlamentet at fjerne den parlamentariske immunitet fra HDP's medlemmer, og nogle måneder senere blev HDP's ledelse sammen med mindst otte andre parlamentsmedlemmer arresteret og anklaget for terror. I juni 2018 blev daværende partileder, Selahattin Demirtaş, idømt 4 år og 8 måneders fængsel for i en tale i 2013 at have rost PKK under fredsforhandlingerne. En tyrkisk appeldomstol har netop dømt, at han var berettiget til at blive sat fri, men han er stadig fængslet og afventer sager for andre terroranklager.²⁹ Ligeledes blev DBP-borgmestre i en række kommuner, primært i det sydøstlige Tyrkiet, anklaget for terror og afsat. Pr. januar 2018 er alle borgmestre undtagen i én af de 102 DBP-kontrollerede kommuner blevet udskiftet af regeringsadministratorer. I februar 2019 blev en af borgmestrene idømt 14 års fængsel.³⁰ I august 2019 gentog det samme mønster sig, da tre borgmestre fra HDP i byerne Diyarbakir, Mardin og Van, som blev valgt under lokalvalget i marts 2019, blev fjernet fra deres embede på baggrund af anklager om relationer til PKK. Samtidig blev 418 personer i 29 provinser arresteret af samme årsag.³¹

2.3. Politisk aktivisme, civilsamfundet og ytringsfrihed

Siden juli 2015 er HDP's partikontorer rundt om i Tyrkiet af flere omgange blevet angrebet af højreekstreme og regeringsloyale grupperinger.³² Under valgkampagnen til parlamentsvalget den 24. juni 2018 rapporterede både HDP og OSCE, at HDP's stande og kontorer flere gange blev angrebet, mens partifunktionærer og -aktivister blev arresteret.³³ Ved lokalvalget i marts 2019 rapporterede HDP igen om

²⁵ ICG, *Managing Turkey's PKK Conflict: The Case of Nusaybin*, Europe Report №243, 2. maj 2017, [url](#), p. 10

²⁶ Middle East Eye, *The rise and near fall of Turkey's pro-Kurdish HDP*, 16. februar 2016, [url](#); BBC, *Turkey election: Erdogan wins re-election as president*, 25. juni 2018, [url](#)

²⁷ ICG, *Managing Turkey's PKK Conflict: The Case of Nusaybin*, Europe Report №243, 2. maj 2017, [url](#), p. 9

²⁸ Hurriyet Daily News, *HDP has inorganic link to PKK: Erdogan*, 17. juli 2015, [url](#); Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Turkey*, 4. februar 2019, [url](#); Al-Monitor, *Lawyers urge Turkish court to set free top Kurdish politician*, 16. September 2019, [url](#)

²⁹ BBC, *Parliament in Turkey backs lifting immunity from prosecution*, 20. maj 2016, [url](#); BBC, *Turkey pro-Kurd HDP party condemns arrest of leaders*, 4. november 2016, [url](#); Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Turkey*, 4. februar 2019, [url](#); European Commission, *Turkey 2019 Report*, [SWD (2019) 220 final], 29. maj 2019, [url](#), p. 12;

³⁰ HRW, *Turkey: Crackdown on Kurdish Opposition*, 20. marts 2017, [url](#); USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 16; Ahval News, *Turkish court sentences former Kurdish lawmakers over terror charges*, 2. februar 2019, [url](#)

³¹ Al-Jazeera, *Turkey removes pro-Kurdish mayors, arrests more than 400*, 19. august 2019, [url](#)

³² Middle East Eye, *Far-right activists attack HDP offices across Turkey after anti-PKK demos*, september 2015, [url](#); Hurriyet Daily News, *Groups attack, set fire to HDP buildings after deadly bombing in Kayseri*, 18. december 2016, [url](#); Turkey Purge, *Pro-government mob attacks pro-Kurdish HDP office in Istanbul*, 29. januar 2018, [url](#)

³³ Turkish Minute, *HDP election campaign subjected to 22 attacks in 35 days*, 4. juni 2018, [url](#); OSCE, *Turkey, Early Presidential and Parliamentary Elections, 24 June 2018: Final Report*, 21. september 2018, [url](#), pp. 14-15

arrestationer af partimedlemmer, -funktionærer og -kandidater, der deltog i valgkampagner landet over. De blev anklaget for at være medlem af en terrororganisation. I alt blev 713 tilbageholdt, hvoraf 107 blev arresteret.³⁴ Senest er det blevet rapporteret, at en politiker fra HDP og en politiker fra DBP i juli 2019 blev anholdt og anklaget for at være medlemmer af PKK.³⁵ USDOS rapporterer, at 6.000 medlemmer, funktionærer og parlamentsmedlemmer fra HDP ved slutningen af 2018 var fængslet under anklager relateret til terror og politiske ytringer.³⁶

Foruden partierne er også civilsamfundet blevet ramt, og både studerende, kunstnere og foreningsaktive personer er blevet arresteret og anklaget efter terrorparagrafferne og sat i forbindelse med PKK. Ligeledes er der blevet slået hårdt ned på pro-kurdiske demonstrationer.³⁷

Det tyrkiske politi overvåger sociale medier såvel som telekommunikation, og det rapporteres også, at der siden kupforsøget har været øget indrejsekontrol, og at der cirkulerer lister med navne på påståede medlemmer af PKK.³⁸ Hertil opfordres tyrkere i Tyrkiet og Europa til at angive personer.³⁹ Flere NGO'er har rapporteret om arrestationer på baggrund af kritiske synspunkter offentliggjort på de sociale medier. Eksempelvis blev kritik af Tyrkiets militære operationer mod den syrisk-kurdiske milits YPG⁴⁰ i 2018 betragtet som terrorpropaganda ved at forbinde det med støtte til PKK. Politiet arresterede i den forbindelse 648 personer i januar og februar 2018. Der rapporteres ligeledes om arrestationer på baggrund af kritik af den tyrkiske præsident Recep Tayyip Erdogan.⁴¹

Amnesty International (AI), og de tyrkiske NGO'er, Human Rights Association (HRA) og The Arrested Lawyers Initiative (ALI) beretter, at der under undtagelsestilstanden ved dekret er blevet lukket NGO'er i massevis. Endvidere rapporterer ALI, at medlemskab i de lukkede foreninger senere blev brugt retroaktivt af anklagere som bevisførelse for terror eller kriminel aktivitet.⁴²

---

³⁴ HDP, *On the eve of local elections: hundreds of detentions, arrests, and deportations of international observers*, 31. marts 2019, [url](#)

³⁵ Turkish Minute, *2 Kurdish politicians detained on allegations of terrorist group membership: report*, 24. juli 2019, [url](#)

³⁶ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 28

³⁷ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 22; Schweiz, SFH, *Türkei – Rückkehr Kurden mit oppositionspolitischem Engagement/Verbindungen zur PKK – Schnellrecherche*, 7. juli 2017, [url](#), p. 2

³⁸ Hürriyet Daily News, 'Anti-cybercrime department' monitors 45 million social media users in Turkey, 15. juli 2018, [url](#); Schweiz, SFH, *Türkei – Rückkehr Kurden mit oppositionspolitischem Engagement/Verbindungen zur PKK – Schnellrecherche*, 7. juli 2017, [url](#), p. 2; EASO, *Query response on Turkey: Treatment of returnees by authorities in connection with their social media activities*, 26. August 2019, [url](#), pp. 2-3

³⁹ Al-Monitor, *Turkey's culture of snitching*, 29. februar 2016, [url](#); Berlingske Tidende, *Tyrkisk stikkerlinje: 'Hvis vi får navnene, bliver de naturligvis anholdt'*, 10. september 2019, [url](#)

⁴⁰ YPG – Yekîneyê Parastina Gel – Folkets Forsvarsheder. Tyrkiet betragter YPG som PKK's syriske gren og derfor som en terrororganisation. BBC, *Turkey targets Kurdish forces in Afrin: The short, medium and long story*, 22. januar 2018, [url](#)

⁴¹ Freedom House, *Freedom on the Net – Turkey*, 1. November 2018, [url](#); HRW, *Turkey: Crackdown on Social Media Posts*, 27. marts 2018, [url](#); IOHR, *2018 in Review: Human Rights Violations in Turkey*, [url](#)

⁴² AI, *Weathering the Storm: Defending Human Rights in Turkey's Climate of Fear*, 26. april 2018, [url](#), p. 13; HRA, *IHD 2018 Report on Human Rights Violations in Turkey*, 19. april 2019, [url](#), p. 16; ALI, *The Rights to Free Association Vanished in Turkey*, 2. September 2019, [url](#) – se desuden bilag for den geografiske fordeling af antal lukkede foreninger.

3. Konsekvenser af medlemskab af eller støtte til PKK

3.1. Straffeloven og antiterrorloven

Tyrkiet har en bred definition af terror, som foruden forbrydelser mod den interne og eksterne nationale sikkerhed også omfatter forbrydelser imod forfatningen, og tyrkisk lovgivning kan også anvendes til at kriminalisere visse ytringer og begrænse forsamlingsfriheden.⁴³ Norske Landinfo understreger, at der både findes mulighed for at rejse tiltale efter straffeloven og efter den tyrkiske antiterrorlov.⁴⁴

Ifølge den tyrkiske straffelov § 314/1 straffes den, som opretter eller leder en væbnet organisation med fængsel i ti til femten år; et medlem af en sådan straffes med fængsel i fem til ti år jf. § 314/2.⁴⁵

Antiterrorloven har mange af de samme bestemmelser som i straffeloven, men ifølge § 5 kan straffen, som angives i straffeloven, forøges med 50 %.⁴⁶ Landinfo påpeger, at der i sager om tilknytning til PKK kan anvendes mange forskellige lovbestemmelser, og derfor kan der ligeledes være stor variation i strafudmålingen for de personer, der dømmes for tilknytning til PKK. Desuden betones det, at de fleste sager om tilknytning til PKK er rettet mod politiske aktivister, som ikke har deltaget aktivt i PKK's væbnede grupper, men som anklages for enten tilknytning eller støtte dertil. Det er sjældent, at PKK-militante pågribes og stilles for retten.⁴⁷

ALI har lavet opgørelser over den tyrkiske stats brug af antiterrorlovene. I 2013 blev 8.324 personer anklaget i henhold til straffelovens § 314. Til sammenligning blev der rejst tiltalte mod 146.718 i 2017. I perioden 2013-2017 er i alt 221.366 blevet anklaget efter § 314.⁴⁸ Det tyrkiske justitsministerium rapporterede i september 2018, at 612.347 personer mellem juli 2016 og juli 2018 har været mål for undersøgelser på baggrund af § 314.⁴⁹ I december 2018 var den samlede fængselsbefolkning 260.000 indsatte, og over 20 % er fængslet på baggrund af terror-relaterede anklager.⁵⁰ ALI påpeger desuden, at paragraffen anvendes tilfældigt, og at vague formuleringer om statens sikkerhed og brede fortolkninger af tyrkiske dommere og anklagere gør, at kritikere – især advokater, menneskerettighedsforkæmpere, journalister og oppositionspolitikere – er potentielle mål for at blive anklaget og eventuelt dømt.⁵¹ FN kritiserede i 2006 lovgivningens brede definition af terror.⁵²

3.2. Varetægts- og afsoningsforhold samt brug af tortur

USDOS og FN's specialrapportør noterer, at fængselsforholdene på mange områder lever op til internationale standarder, men påpeger problemer som trængsel i fængslerne på grund af

⁴³ USDOS, *Country Report on Terrorism 2017 - Chapter 1 - Turkey*, 19. september 2018, [url](#), pp. 116-117

⁴⁴ Landinfo, *Tyrkia: Reaksjoner mot PKK-medlemmer*, 13. februar 2018, [url](#), p. 2

⁴⁵ Turkey, Penal Code of Turkey, 2016, [url](#)

⁴⁶ Turkey, Law on Fight Against Terrorism (1991, amended 2010), 2010, published by Legislationline, [url](#)

⁴⁷ Landinfo, *Tyrkia: Reaksjoner mot PKK-medlemmer*, 13. februar 2018, [url](#), p. 2

⁴⁸ ALI, *Abuse of the Anti-Terrorism laws by Turkey is steadily increasing*, 30. maj 2019, [url](#). Det skal bemærkes, at der i tallene givetvis ikke skelnes mellem sager, som vedrører PKK og Fetullah Gülen-bevægelsen

⁴⁹ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 – Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 8

⁵⁰ European Commission, *Turkey 2019 Report*, [SWD (2019) 220 final], 29. maj 2019, [url](#), p. 31

⁵¹ ALI, *Abuse of the Anti-Terrorism laws by Turkey is steadily increasing*, 30. maj 2019, [url](#)

⁵² UN Human Rights Council, *Addendum to the Report of the Special Rapporteur on the Promotion and Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms While Countering Terrorism, Mission to Turkey*, A/HRC/4/26/Add.2, 16. november 2006, [url](#), p. 20

massearrestationer siden kupforsøget i 2016 samt utilstrækkelig adgang til lægehjælp.⁵³ USDOS påpeger desuden, at læger ikke har villet underskrive medicinske rapporter til udredning af tortur af frygt for repressalier. Myndighederne har nogle gange undersøgt påstande om brugen af tortur og mishandling, men har ikke dokumenteret resultaterne for offentligheden eller anlagt sager mod gerningsmænd.

Myndighederne har ikke offentliggjort data om undersøgelser for påstande om tortur eller mishandling.⁵⁴

FN's specialrapportør understreger, at der i principippet findes sikkerhed mod tortur og mishandling i lovgivningen og i institutionelle retningslinjer, men at der synes at være en diskrepans mellem den officielle politik og implementeringen i praksis. Der har været beretninger om brug af tortur og anden mishandling af personer mistænkt for at være medlemmer af PKK. I de fleste tilfælde foregik mishandlingen enten ved tilfangetagelsen, ved transporten til varetægtsfængslet eller under forhør, og formålet var at få ofrene til at tilstå eller udpege andre personer. Mishandlingen er i de fleste tilfælde ophørt efter overførsel til regulære fængsler. Dog har der også været meldinger om fortsat mishandling i form af slag, fysiske og seksuelle trusler og indgribende kropsvisiteringer under overførslen og ved medicinske undersøgelser. FN's specialrapportør udtrykte også bekymring over Lov nr. 6722 af 14. juli 2016, som giver immunitet til anti-terror enheder under deres operationer i det sydøstlige Tyrkiet. Manglen på undersøgelser i påstande om tortur og mishandling skaber desuden en forståelse af straffefrihed for sådanne gerninger.⁵⁵

I EU Kommissionens landerapport fra 29. maj 2019 fremgår det, at der i 2018 er blevet modtaget 877 klager angående tortur og mishandling i fængsler og varetægtsfængsler, og at der var blevet taget affære mod 543 medarbejdere. Dog konkluderes det, at de forebyggende foranstaltninger ikke er funktionelle, og at der derfor ikke er fuldt overblik over menneskerettighedsovertrædelser i de tyrkiske fængsler.⁵⁶

Tortur har været kriminaliseret siden 2004, men ifølge en række kilder er brugen af tortur steget efter afbrydelsen af fredsprocessen i 2015. Human Rights Watch, Stockholm Center for Freedom (SCF) og AI har dokumenteret en stigning i meldinger om tortur og mishandling af personer i politiets og andre sikkerhedsstyrkers varetægt – i nogle tilfælde med døden til følge.⁵⁷ Den tyrkiske NGO, HRA, beretter i deres årsrapport for 2018, at 23 fængselsindsatte døde ved mistænkelige forhold, mens mindst 5 personer døde ved mistænkelige forhold under myndighedernes varetægt.⁵⁸

I 2017 dokumenterede Human Rights Watch 11 tilfælde af tortur og mishandling i politiets varetægt, hvoraf nogle af sagerne omhandlede tilknytning til PKK.⁵⁹ I et eksempel fremhævet af SCF blev en person, som var blevet anklaget for tilknytning til PKK, tortureret og efterfølgende løsladt for manglende beviser.⁶⁰ I foråret 2018 blev 24 studerende arresteret for at sprede propaganda for en terrororganisation. De studerende på

⁵³ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 – Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), pp. 6-7; UN Human Rights Council, *Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment on his mission to Turkey* [A/HRC/37/50/Add.1], 18. december 2017, [url](#), § 38

⁵⁴ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 – Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), pp. 7-8

⁵⁵ UN Human Rights Council, *Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment on his mission to Turkey* [A/HRC/37/50/Add.1], 18. december 2017, [url](#), § 20-31,69

⁵⁶ European Commission, *Turkey 2019 Report*, [SWD (2019) 220 final], 29. maj 2019, [url](#), pp. 30-31

⁵⁷ Landirfo, *Tyrkia: Reaksjoner mot PKK-medlemmer*, 13. februar 2018, [url](#), pp. 3-4; BBC, *Turkey agrees death penalty ban*, 9. januar 2004, [url](#); AI, *Turkey: The Entrenched Culture of Impunity Must End*, EUR 44/008/2007, 5. juli 2007, [url](#), pp. 4-5; HRW, *Turkey: A Blank Check Emergency Decrees Facilitate Torture – Reinstate Safeguards to Curb Abuse by Police*, oktober 2016, [url](#), pp. 14-15; HRW, *In Custody. Police Torture and Abductions in Turkey*, 12. oktober 2017, [url](#); SCF, *Mass Torture and Ill-Treatment in Turkey*, juni 2017, [url](#) p. 5; AI, *Report 2015/16 - Turkey*, 24. februar 2016, [url](#)

⁵⁸ HRA, *IHD 2018 Report on Human Rights Violations in Turkey*, 19. april 2019, [url](#), p. 5

⁵⁹ HRW, *In Custody. Police Torture and Abductions in Turkey*, 12. oktober 2017, [url](#)

⁶⁰ SCF, *Mass Torture and Ill-Treatment in Turkey*, juni 2017, [url](#), p. 41

Boğaziçi Universitet havde protesteret mod Tyrkiets offensiv mod den kurdiske milits, YPG, i Afrin i Syrien, og efter deres anholdelse oplyste de, at de blev tortureret under politiets varetægt.⁶¹ Ifølge en fælles rapport mellem advokatsamfundene i Diyarbakir, Van og Hakkari tilbageholdte og mishandlede tyrkiske soldater i maj 2018 fire kurdiske hyrder i Şemdinli-distriktet i Hakkari, der var anklaget for at være medlemmer af PKK.⁶² Den 18. maj 2019 var der kampe mellem tyrkiske sikkerhedsstyrker og medlemmer af PKK i Halfeti i Şanlıurfa-provinsen, hvorefter der i pressen var rapporter om, at en stor gruppe borgere var blevet kollektivt anholdt og tortureret. Gazianteps Advokatsamfund offentliggjorde i den forbindelse en rapport, som undersøgte og bekræftede disse oplysninger.⁶³

Den engelske NGO Freedom from Torture (FFT) har i 2017 udgivet en rapport baseret på 60 torturundersøgelser foretaget i England, der dokumenterer brug af tortur i Tyrkiet under myndighedernes varetægt, særligt rettet mod personer med kurdisk baggrund, i perioden 1992-2015. I mange af sagerne blev personerne tilbageholdt på grund af påstået tilknytning til PKK, og de fleste af de involverede påberåbte sig at have deltaget i ikkevoldelig, pro-kurdisk politisk aktivitet – såsom medlemskab af pro-kurdiske partier som BDP eller HDP, uddeling af løbesedler, deltagelse i demonstrationer eller fejring af Newroz⁶⁴ – da de blev tilbageholdt. Tre personer har fortalt, at de var medlem eller tilhænger af PKK.⁶⁵

HRFT udgiver ligeledes hvert år opgørelser over anmeldelser af tortur fra deres rehabiliteringscentre. I den seneste opgørelse, som dækker 2018, er der 505 anmeldelser om tortur og mishandling under forskellige myndigheders varetægt såvel som i fængsler. 26 % af anmeldelserne blev modtaget i organisationens centre i Diyarbakir og Cizre, som begge er kurdiske majoritetsbyer i det sydøstlige Tyrkiet, mens resten blev modtaget i de vestlige storbyer, Ankara, Istanbul og Izmir.⁶⁶ 60 % af alle anmelderne er født i region Sydøst- og Østanatolien, der betragtes som værende et kurdisk majoritetsområde.⁶⁷ Se dette notats bilag for yderligere oplysninger om anmeldelserne.

4. Værnepligt for kurdere i den tyrkiske hær

4.1. Værnepligt i Tyrkiet

Værnepligt i Tyrkiet er obligatorisk for alle mandlige tyrkiske statsborgere uanset religion og etnicitet, herunder også alle kurdiske mænd, inden for perioden fra det år, man fylder 20 år til det år, hvor man fylder 41 år. Værnepligten er i juni 2019 blevet forkortet fra 12 måneder til seks måneder. Den nye lov giver mulighed for, at en værnepligtig, såfremt han ønsker det, frivilligt kan forlænge værnepligten til i alt 12

⁶¹ HRW, Turkey: Government Targeting Academics. Dismissals, Prosecutions Create Campus Climate of Fear, 14. maj 2018, [url](#); AI, Further Information on Urgent Action: 66/18, [EUR 44/8565/2018], 8. juni 2018, [url](#)

⁶² Diyarbakır Barosu et al., Hakkari ili Şemdinli ilçesi Korgan Köyünde Yaşanan İşkence Vakası, [url](#), 2. juni 2018; Ahval News, Bar associations' report documents torture of Kurdish shepherds by Turkish soldiers, 6. juni 2018, [url](#)

⁶³ Turkey Purge, Turkish army detains tens of Kurds in Şanlıurfa province: report, 20. Maj 2019, [url](#); GBIHM, Şanlıurfa TEM Şube'de Yaşanan İşkence Olayına İlişkin Raporu, 18. maj 2019 – 24. maj 2019, [url](#); Bold Medya, Gaziantep Bar Association's Report on Torture Claims in Halefti district of Şanlıurfa, 10. juni 2019, [url](#) – uofficiel oversættelse af rapporten.

⁶⁴ Newroz er det persiske og kurdiske nytår, der falder den 21. marts ved forårsjævndøgn. For kurdere er det imidlertid mere end blot en fest for nytåret, da myten bag Newroz bliver tillagt en politisk betydning som et symbol på modstand mod undertrykkelse og en stræben efter frihed. Dogru, O., Newroz-myten om frihedskæmperen Kawa, Religion.dk, 20. marts 2019, [url](#)

⁶⁵ FFT, Turkey - Torture in Turkey: past, present and future?, april 2017, [url](#), pp. 4-7

⁶⁶ HRFT, Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2018, juni 2019, [url](#), p. 28

⁶⁷ HRFT, Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2018, juni 2019, [url](#), p. 32.

måneder, hvoraf de sidste seks måneder er med løn.⁶⁸ Derudover kan man reducere perioden til kun at aftjene én måneds værnepligt mod at betale et beløb på 31.000 TL (ca. 36.800 kr.).⁶⁹ Fritagelse for værnepligt er kun tilladt af helbredsmæssige årsager, som f.eks. handicap, psykisk sygdom eller på grund af homoseksualitet.⁷⁰

Tyrkiet anerkender ikke retten til at nægte at udføre militærtjeneste af samvittighedsmæssige årsager (conscientious objection). Enhver form for nægtelse af militærtjeneste anses som en kriminel forseelse uanset årsagerne.⁷¹ Tyrkiet har intet alternativ til militærtjeneste.⁷²

Det er strafbart at udeblive fra sessionen eller undlade at møde op til værnepligtens startdato.

Maksimumstraffen er op til tre års fængsel, men de tyrkiske myndigheder har over en længere periode straffet forseelserne mildere, dvs. med bødestraf, som varierer fra ca. 300 TL op til 34.500 TL (ca. 350 kr. til ca. 40.000 kr.).⁷³ Der er forskel på, om man melder sig selv, eller om man bliver arresteret. Straffen vokser over tid, og hver forseelse regnes med.⁷⁴

Myndighederne har adgang til personlige data for de personer, der er i den værnepligtige alder. Hvis en person undviger session eller værnepligtens begyndelse, registreres han i et system. Personens status kommer således frem, hvis han bliver stoppet af politiet; søger om et pas; laver en hotelbooking eller forsøger at krydse grænsen.⁷⁵

4.2. Tvangsrekruttering af kurdere?

Der er ingen oplysninger om, at straffen for kurdere, der undviger militærtjeneste eller deserterer, skulle være anderledes end for andre tyrkiske mænd. Kurdiske mænd aftjener i lighed med alle mænd i Tyrkiet den obligatoriske værnepligt. Det har ikke været muligt at finde tal på, hvor mange kurdiske mænd, der unddrager værnepligten. Imidlertid kan det konstateres, at værnepligten har stor betydning for en persons fremtidige adgang til arbejdsmarkedet og sociale accept.⁷⁶ Ifølge Landinfo, der citerer en europæisk diplomat i Ankara, har flere kurdere høje positioner inden for militæret og sikkerhedstjenesten.⁷⁷

⁶⁸ Der er et ekstra tillæg til lønnen, hvis man gør tjeneste i de sydøstlige og østlige provinser Gaziantep, Sirnak og Hakkari.

⁶⁹ Tidligere aftjente personer med akademisk uddannelse kun den halve tid, men denne ordning er afskaffet med den nye lov.

Hurriyet Daily News, *New military service law approved*, 25. juni 2019, [url](#); IpaNews, *Parliament brings major changes for Turkey's military service law*, 26. juni 2019, [url](#); Tyrkiet, *Kanun No. 7179: Askeralma Kanunu*, 26. juni 2019, [url](#), § 3/1, §5/2

⁷⁰ EASO, *Turkey: Country Focus*, november 2016, [url](#), p. 43-44; CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 5-6; Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 7-8

⁷¹ Ifølge Hollands Udenrigsministerium har ét medlem af Jehovas Vidner fået medhold i en retssag, mens alle andre er blevet idømt administrative bøder. Siden december 2016 har fire personer fået medhold i deres appellretssager og er sluppet for at betale bøde. Netherlands MFA: *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 18-19

⁷² Netherlands MFA: *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 18-19

⁷³ Netherlands MFA: *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 20-21; Tyrkiet: *Penal Code (provisions relating to "Military Offences and Offences Against the Armed Forces and the Police Forces")*, Proclamation No. 158 of 1957, 23 Juli 1957, [url](#); CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 5-6

⁷⁴ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 20-21; CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 5-6

⁷⁵ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 20-21

⁷⁶ CIA, *Turkey – World Fact Book*, [url](#); CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 2

⁷⁷ Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, [url](#), p. 17-18

Ifølge det hollandske udenrigsministerium er der ingen kendte sager i forhold til undvigelse af militærtjeneste, hvor straffen skulle være hårdere på grund af race, religion, nationalitet, social gruppe eller politisk overbevisning.⁷⁸

4.2.1. Ytringer i forhold til militærnægttere

Det tyrkiske militær spiller traditionelt en særlig fremtrædende rolle i det tyrkiske samfund. Dette kommer f.eks. til udtryk i den tyrkiske straffelovs artikel 316, hvor der står, at den, der opfordrer andre til eller propaganderer for ikke at udføre militærtjeneste, straffes med fængsel fra seks måneder til to år. Straffen forøges halvanden gang, hvis ytringen sker i aviser eller tv.⁷⁹

Militærnægttere består hovedsageligt af tre grupper: i) personer med anti-militære, pacifistiske holdninger; ii) personer, der nægter af religiøse grunde, fx meget troende sunnimuslimer eller medlemmer af Jehovas Vidner; og iii) kurdere, som ikke ønsker at kæmpe mod PKK.⁸⁰ Der er umiddelbart fundet to eksempler i relation til at blive straffet for at ytre sig imod militærtjeneste, hvor de har forbindelse til sidstnævnte gruppe:

- I juni 2018 indledte de tyrkiske myndigheder i Diyarbakir en efterforskning mod Merve Arkun, som var medformand for VR-DER, det tyrkiske forbund for militærnægttere.⁸¹ Hun havde ved en pressekonference i 2016 sat fokus på de menneskelige, miljømæssige og kulturelle omkostninger af en række militære operationer, der foregik i området.⁸²
- I 2010 indledte den tyrkiske anklagemyndighed en straffesag mod den kurdiske politiker, Begi Yildiz, som på daværende tidspunkt var næstformand for BDP-partiet, som havde opfordret folk til ikke at aftjene værnepligt efter, at PKK havde angrebet en gendarmeri-post i Şemdinli.⁸³

4.3. Særlig diskrimination eller overgreb mod kurdere i militærtjeneste

Ydmygelser, fysiske overgreb og uforholdsmæssige disciplinærstraffe er et relativt udbredt fænomen blandt alle værnepligtige i det tyrkiske militær.⁸⁴ En rapport fra den tyrkiske NGO "The Rights of Conscripts Initiative," der undersøgte perioden 2011-2012 viste, at særligt fornærmelser og regulære tæsk var meget udbredt.⁸⁵ Den viste også store problemer med chikane og tortur.⁸⁶ I enkelte tilfælde har volden resulteret i enten dødsfald eller handicap hos ofrene.⁸⁷ Ifølge HRA mistede 10 personer livet under mistænkelige

⁷⁸ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 22-23

⁷⁹ Yıldırım, Cagri, *The Role of the Military in Turkish Politics and European Union Membership Negotiations*, 2. december 2010, [url](#); Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, [url](#), p. 17-18; Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 19; Tyrkiet, *Criminal Code, Law No. 5237*, 26. september 2004, [url](#)

⁸⁰ Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk active kurdere*, 21. august 2015, [url](#), p. 17-18

⁸¹ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 19

⁸² War Resisters' International, *TURKEY: Investigation against Conscientious Objection Association Co-chair, Merve Arkun*, 11. juni 2018, [url](#)

⁸³ CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 11

⁸⁴ USDOs, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 6; Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, [url](#), p. 17-18; Canada, IRBC, *Turkey: Military service, both compulsory and voluntary, including requirements, length, alternatives and exemptions; consequences of draft evasion and conscientious objection*, 4. juni 2014, [url](#); UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, september 2018, [url](#), p. 19-20

⁸⁵ Canada, IRBC, *Turkey: Military service, both compulsory and voluntary, including requirements, length, alternatives and exemptions; consequences of draft evasion and conscientious objection (2011-May 2014)*, 4. juni 2014, [url](#); UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, september 2018, [url](#), p. 19-20

⁸⁶ USDOs, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 6; Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12

⁸⁷ UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, september 2018, [url](#), p. 19-20

omstændigheder, mens de aftjente deres værnepligt i 2018. Ofrenes etnicitet fremgår ikke af kilden.⁸⁸ Flere kilder vurderer, at disse forhold har resulteret i en meget høj selvmordsrate blandt værnepligtige i det tyrkiske militær.⁸⁹ I perioden fra 2002 til 2013 var der officielt registreret 1.036 værnepligtige, som havde begået selvmord.⁹⁰ Der er ikke offentliggjort en statistik for den efterfølgende periode.⁹¹

Den tyrkiske lovgivning for værnepligtig gør ingen forskel i forhold til etnicitet, religion eller politiske holdninger.⁹² Der har imidlertid tidligere været flere beretninger om, at kurdiske værnepligtige blev diskrimineret, særligt hvis der var en mistanke om, at de kunne have sympatier for PKK eller den kurdiske selvstændighedskamp.⁹³ Dette synes stadig at være tilfældet: i 2018 tæskede tyrkiske soldater i Van-provinsen en kurdisk-talende soldat, fordi han talte kurdisk. I Gaziantep blev en tyrkisk-kurdisk soldat angrebet, fordi han havde et billede af den nu fængslede Selahattin Demirtas, tidligere leder af det pro-kurdiske parti, HDP.⁹⁴

I modsætning hertil nævner både engelske Country of Origin Research and Information (CORI) i 2011 og norske Landinfo i 2015, at kurdere generelt behandles på lige fod med etniske tyrkere. Der er kurdere, som har høje positioner inden for militæret og sikkerhedsstyrkerne. CORI skriver, at der kunne forekomme etniske vittigheder og racistiske fornærmelser, som blev opfattet som en del af hverdagen, men som for størstedelens vedkommende kunne tolereres i tavshed, bl.a. fordi chikanen ikke var systemisk ovenfra. Begge nævner dog, at hvis man udtrykker holdninger, der støtter PKK eller den kurdiske selvstændighedskamp, kan det give problemer.⁹⁵

Der har tidligere været rapporter om, at kurdiske værnepligtige bevidst kunne sendes til kampområder i kurdisk-dominerede provinser i det sydøstlige Tyrkiet, i Irak eller i Afrin i Syrien. Flere kilder, herunder det hollandske udenrigsministerium nævner, at dette forhold ikke er tilfældet længere. Den tyrkiske hær stoppede for nogle år siden at sende værnepligtige til kampzoner. Det er udelukkende professionelle soldater. Det er dog stadig muligt for tyrkisk-kurdiske værnepligtige at gøre tjeneste i de kurdiske områder af Tyrkiet.⁹⁶

⁸⁸ HRA, *IHD 2018 Report on Human Rights Violations in Turkey*, 19. april 2019, [url](#), p. 5

⁸⁹ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 6; Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12; Canada, IRBC, *Turkey: Military service, both compulsory and voluntary, including requirements, length, alternatives and exemptions; consequences of draft evasion and conscientious objection (2011-May 2014)*, 4. juni 2014, [url](#); UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, September 2018, [url](#), p. 19-20

⁹⁰ Canada, IRBC, *Turkey: Military service, both compulsory and voluntary, including requirements, length, alternatives and exemptions; consequences of draft evasion and conscientious objection (2011-May 2014)*, 4. juni 2014, [url](#); UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, September 2018, [url](#), p. 19-20

⁹¹ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12

⁹² Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12

⁹³ CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 10

⁹⁴ USDOS, *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, [url](#), p. 6; Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12

⁹⁵ CORI, *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, [url](#), p. 10; Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, [url](#), p. 17-18

⁹⁶ Netherlands MFA, *Turkije: Dienstplicht*, juli 2019, [url](#), p. 12; UKHO, *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, september 2018, [url](#); Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, [url](#), pp. 17-18

Litteraturliste

- Ahval News, *Bar associations' report documents torture of Kurdish shepherds by Turkish soldiers*, 6. juni 2018, <https://ahvalnews.com/turkey-kurds/bar-associations-report-documents-torture-kurdish-shepherds-turkish-soldiers>, hentet 10. september 2019
- Ahval News, *Turkish court sentences former Kurdish lawmakers over terror charges*, 2. februar 2019, <https://ahvalnews.com/kurds/turkish-court-sentences-former-kurdish-lawmakers-over-terror-charges>, hentet 10. september 2019
- AI (Amnesty International), *Turkey: The Entrenched Culture of Impunity Must End*, EUR 44/008/2007, 5. juli 2007, <https://www.refworld.org/docid/468d16862.html>
- AI (Amnesty International), *Report 2015/16 - Turkey*, 24. februar 2016, <https://www.refworld.org/docid/56d05b08e.html>, hentet 10. september 2019
- AI (Amnesty International), *Further Information on Urgent Action: 66/18, [EUR 44/8565/2018]*, 8 June 2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1435111/1226_1528965688_eur4485652018english.pdf, hentet 10. september 2019
- AI (Amnesty International), *Weathering the Storm: Defending Human Rights in Turkey's Climate of Fear*, 26. april 2018, <https://amnesty.dk/media/4195/weathering-the-storm-defending-human-rights-in-turkey-s-climate-of-fear.pdf>, hentet 10. september 2019
- ALI (The Arrested Lawyers Initiative), *Abuse of the Anti-Terrorism laws by Turkey is steadily increasing*, 30. maj 2019, <https://arrestedlawyers.org/2019/05/30/abuse-of-the-anti-terrorism-laws-by-turkey-is-steadily-increasing/>, hentet 10. september 2019
- ALI (The Arrested Lawyers Initiative), *The Rights to Free Association Vanished in Turkey*, 2. september 2019, <https://arrestedlawyers.org/2019/09/02/the-right-to-free-association-vanished-in-turkey/>, hentet 10. september 2019
- Al-Jazeera, *Turkey removes pro-Kurdish mayors, arrests more than 400*, 19. august 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/08/turkey-removes-pro-kurdish-mayors-arrests-400-190819090927327.html>, hentet 10. september 2019
- AI-Monitor, *Why PKK shifted to urban warfare*, 29. marts 2016, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/03/turkey-why-pkk-carry-clashes-cities.html>, hentet 10. september 2019
- AI-Monitor, *Turkey's culture of snitching*, 29. februar 2016, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2016/02/turkey-offending-president-becomes-divorce-reason.html>, hentet 11. september 2019
- AI-Monitor, *Lawyers urge Turkish court to set free top Kurdish politician*, 16. september 2019, <https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2019/09/selahattin-demirtas-release-hdp-turkey.html>, hentet 16. september 2019

TYRKIET: SIKKERHEDSSITUATIONEN I DE KURDISKE OMRÅDER, POLITISK AKTIVISME OG
VÆRNEPLIGT FOR KURDERE

Atlantic Council, *PKK's Urban Warfare Tactics*, 9. februar 2016,
<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/menasource/the-pkk-s-urban-warfare-tactics>, hentet 10. september 2019

Australia, DFAT (Department of Foreign Affairs and Trade), *Country Information Report - Turkey*,
<https://dfat.gov.au/about-us/publications/Documents/country-information-report-turkey.pdf>, hentet 11. september 2019

BBC News, *Turkey targets Kurdish forces in Afrin: The short, medium and long story*, 22. januar 2018,
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42704542>, hentet 11. september 2019

BBC News, *Turkey election: Erdogan wins re-election as president*, 25. juni 2018,
<https://www.bbc.com/news/world-europe-44596072>, hentet 11. september 2019

BBC News, *Who are the Kurds*, <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-29702440>, hentet 11. september 2019

BBC News, *Turkey pro-Kurd HDP party condemns arrest of leaders*, 4. november 2016,
<https://www.bbc.com/news/world-europe-37875605>, hentet 10. september 2019

BBC News, *Parliament in Turkey backs lifting immunity from prosecution*, 20. maj 2016,
<https://www.bbc.com/news/world-europe-36344314>, hentet 10. september 2019

BBC News, *Turkey Election: Ruling AKP regains majority*, 2. november 2015,
<https://www.bbc.com/news/world-europe-34694420>, hentet 10. september

BBC News, *Turkey agrees death penalty ban*, 9. januar 2004,
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/3384667.stm>, hentet 10. September 2019

Berlingske Tidende, *Tyrkisk stikkerlinje: 'Hvis vi får navnene, bliver de naturligvis anholdt'*, 10. september 2019, <https://www.berlingske.dk/danmark/tyrkisk-stikkerlinje-hvis-vi-faer-navnene-bliver-de-naturligvis-anholdt>, hentet 11. september 2019

Bezci, Egemen. & Borroz, Nicholas., *The renewed Turkey-PKK conflict has shattered the illusion that Kurds can participate legitimately in Turkey's political system*, LSE Blogs [Blog], 22. september 2015,
<https://blogs.lse.ac.uk/europblog/2015/09/22/the-renewed-turkey-pkk-conflict-has-shattered-the-illusion-that-kurds-can-participate-legitimately-in-turkeys-political-system/>, hentet 11. september 2019

Bold Medya, *Gaziantep Bar Association's Report on Torture Claims in Halefti district of Şanlıurfa*, 10. juni 2019, <https://boldmedya.com/en/2019/06/10/gaziantep-bar-associations-report-on-torture-claims-in-halefti-district-of-sanliurfa/>, hentet 11. september 2019

Canada, IRBC (Immigration and Refugee Board of Canada), *Turkey: Information on the 2014 law on military service, including possibilities for exemption by paying a fee; implementation of the law (2014-September 2016)*, 30. januar 2017, TUR105749.E, <https://www.refworld.org/docid/589463394.html>, hentet 26. august 2019

Canada, IRBC (Immigration and Refugee Board of Canada), *Turkey: Military service, both compulsory and voluntary, including requirements, length, alternatives and exemptions; consequences of draft evasion and*

conscientious objection (2011-May 2014), [TUR104876.E], 4. juni 2014,
<https://www.ecoi.net/en/document/1046560.html>, hentet 30. august 2019

Canada, IRBC (Immigration and Refugee Board of Canada), *Turkey: Situation and treatment of members of Kurdish political parties that have succeeded the People's Democracy Party (Halkin Demokrasi Partisi, HADEP), including the Peace and Democracy Party (Baris ve Demokrasi Partisi, BDP), and the Peoples' Democratic Party (Halkların Demokratik Partisi, HDP); whether HADEP and other older acronyms are still in use (2011-2016)*, 14. juni 2016, <https://www.refworld.org/docid/577b74214.html>, hentet 11. september 2019

CFR (Council on Foreign Relations), *The Time of the Kurds*, 3. juni 2015,
<https://www.cfr.org/interactives/time-kurds#/time-kurds>, hentet 16. September 2019

CEU (Council of European Union), *Council Decision of 22. December 2003*, 24. december 2003, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:340:0063:0064:EN:PDF> (hentet 10. september 2019)

Country of Origin Research and Information (CORI), *Turkey: Military, conscription, ethnic Kurds, discrimination, deployment, draft evasion*, 20. januar 2011, Tur0111.Military,
<https://www.refworld.org/docid/4d622bcf2.html>, hentet 1. august 2019

Daily Sabah, *3 soldiers injured in clash with PKK in eastern Turkey*, 9. maj 2019,
<https://www.dailysabah.com/war-on-terror/2019/05/09/3-soldiers-injured-in-clash-with-pkk-in-eastern-turkey>, hentet 10. september 2019

Daily Sabah, *3 Turkish soldiers killed, 4 injured in clash with PKK terrorists near Iran border*, 1. juni 2019,
<https://www.dailysabah.com/war-on-terror/2019/06/01/3-turkish-soldiers-killed-4-injured-in-clash-with-pkk-terrorists-near-iran-border>, hentet 10. september 2019

Diyarbakir Barosu, Van Barosu & Hakkari Barosu, *Hakkari ili Şemdinli ilçesi Korgan Köyünde Yaşanan İşkence Vakası [Den oplevede torturbegivenhed i landsbyen Korgan i Şemdinli-distriktet i Hakkari-provinsen]*, 2. juni 2018, <https://www.raporlar.org/wp-content/uploads/2018/06/hakkariraporussem dinli.pdf>, hentet 10. september 2019

Dogru, Orhan, *Newroz-myten om frihedskæmperen Kawa*, Religion.dk, 20. marts 2019,
<https://www.religion.dk/newroz-myten-om-frihedskaemperen-kawa>, hentet 10. september 2019

EASO, *Query response on Turkey: Treatment of returnees by authorities in connection with their social media activities*, 26. august 2019,
https://www.ecoi.net/en/file/local/2015006/2019_08_26_EASO_Q16_TURKEY_TREATMENT+RETURNNEES_SOCIAL+MEDIA_update.pdf, hentet 11. september 2019

EASO (European Asylum Support Office), *EASO COI Report Turkey: Country Focus*, november 2016,
https://www.easo.europa.eu/sites/default/files/COI%20Turkey_15nov%202016.pdf, hentet 2. august 2019

EASO (European Asylum Support Office), *COI Methodology and Guides*, u.å.,
<https://www.easo.europa.eu/information-analysis/country-origin-information/coi-methodology-and-guides>, hentet 11. september 2019

Economist (The), *The truce between Turkey and Kurdish militants is over*, 26. juli 2015,
<https://www.economist.com/middle-east-and-africa/2015/07/26/the-truce-between-turkey-and-kurdish-militants-is-over>, hentet 10. september 2019

European Commission, *Turkey 2019 Report*, [SWD (2019) 220 final], 29. maj 2019,
<https://www.ecoi.net/en/file/local/2010472/20190529-turkey-report.pdf>, hentet 10. september 2019

Freedom House, *Freedom on the Net – Turkey*, 1. November 2018,
<https://www.ecoi.net/en/document/2000980.html>, hentet 11. september 2019

Freedom House, *Freedom in the World 2019 - Turkey*, 4. februar 2019,
<https://www.ecoi.net/en/document/2004358.html>, hentet 10. september 2019

FFT (Freedom from Torture), *Turkey - Torture in Turkey: past, present and future?*, April 2017,
<https://www.refworld.org/docid/5911a7424.html>, hentet 10. september

GBIHM (Gaziantep Barosu İnsan Hakları Merkezi, Gaziantep Advokatsamfunds Menneskerettighedscenter),
Şanlıurfa TEM Şube'de Yaşanan İskence Olayına İlişkin Raporu [Rapport vedrørende den oplevede torturhændelse i Şanlıurfa Anti-Terror Enhed], 18. maj 2019 – 24. maj 2019, <https://www.raporlar.org/urfa-halfetideki-iskence-iddialarina-iliskin-rapor/>

HDP (Halkların Demokratik Partisi, Folkenes Demokratiske Parti), *On the eve of local elections: hundreds of detentions, arrests, and deportations of international observers*, 31. marts 2019,
<https://www.hdp.org.tr/en/statements/on-the-eve-of-local-elections-hundreds-of-detentions-arrests-and-deportation-of-international-observers/13022>, hentet 10. september 2019

HRA (Human Rights Association), *IHD 2018 Report on Human Rights Violations in Turkey*, 19. april 2019,
<https://ihd.org.tr/en/wp-content/uploads/2019/05/2018-IHD-Violations-Report.pdf>, hentet 9. september 2019

HRFT (Human Rights Foundation of Turkey), *Curfews in Turkey Between the Dates 16 August 2015 – 1 July 2019*, 1. juli 2019, <http://en.tihv.org.tr/curfews-in-turkey-between-the-dates-16-august-2015-1-july-2019/>, hentet 10. september 2019

HRFT (Human Rights Foundation of Turkey), *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezleri Raporu 2018 [Behandlings- og Rehabiliteringsrapport 2018]*, juni 2019, <https://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2019/07/TedaviRaporu2018TIHV.pdf>, hentet 10. september 2019

HRW (Human Rights Watch), *World Report 2018 – Turkey*, 2019,
https://www.hrw.org/sites/default/files/world_report_download/hrw_world_report_2019.pdf, hentet 11. september 2019

HRW (Human Rights Watch), *Turkey: A Blank Check Emergency Decrees Facilitate Torture – Reinstate Safeguards to Curb Abuse by Police*, oktober 2016,
https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/turkey1016_web.pdf, hentet 10. September 2019

HRW (Human Rights Watch), *In Custody. Police Torture and Abductions in Turkey*, 12. oktober 2017,
<https://www.hrw.org/report/2017/10/12/custody/police-torture-and-abductions-turkey>, hentet 10. september 2019

HRW (Human Rights Watch), *Turkey: Crackdown on Social Media Posts*, 27. Marts 2018,
<https://www.hrw.org/news/2018/03/27/turkey-crackdown-social-media-posts>, hentet 11. september 2019

HRW (Human Rights Watch), *Turkey: Government Targeting Academics. Dismissals, Prosecutions Create Campus Climate of Fear*, 14. Maj 2018, <https://www.hrw.org/news/2018/05/14/turkey-government-targeting-academics>, hentet 10. september 2019

HRW (Human Rights Watch), *Turkey: Crackdown on Kurdish Opposition*, 20. Marts 2017,
<https://www.hrw.org/news/2017/03/20/turkey-crackdown-kurdish-opposition>, hentet 10. september 2019

Hurriyet Daily News, *New military service law approved*, 25. juni 2019,
<http://www.hurriyedailynews.com/turkish-parliament-ratifies-new-military-service-law-144475>, hentet d. 5. september 2019

Hurriyet Daily News, *HDP has inorganic link to PKK: Erdoğan*, 17. juli 2015,
<http://www.hurriyedailynews.com/hdp-has-inorganic-link-to-pkk-erdogan--85555>, hentet 10. september 2019

Hurriyet Daily News, *Groups attack, set fire to HDP buildings after deadly bombing in Kayseri*, 18. december 2016, <http://www.hurriyedailynews.com/groups-attack-set-fire-to-hdp-buildings-after-deadly-bombing-in-kayseri-107453>, hentet 10. september 2019

ICG (International Crisis Group), *Managing Turkey's PKK Conflict: The Case of Nusaybin*, Europe Report N°243, 2. maj 2017, <https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/243-managing-turkey-s-pkk-conflict-the-case-of-nusaybin.pdf>, hentet 10. september 2019

ICG (International Crisis Group), *Turkey's PKK Conflict: A Visual Explainer*, u.å.,
<https://www.crisisgroup.org/content/turkeys-pkk-conflict-visual-explainer>, 2. juli 2019

ICG (International Crisis Group), *Turkey's PKK Conflict Kills almost 3.000 in Two Years*, 20. juli 2017,
<https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/western-europemediterranean/turkey/turkeys-pkk-conflict-kills-almost-3000-two-years>, hentet 10. september 2019

ICG (international Crisis Group), *Turkey: The PKK and a Kurdish Settlement*, 11. september 2012,
<https://d2071andvip0wj.cloudfront.net/219-turkey-the-pkk-and-a-kurdish-settlement.pdf>, hentet 11. september 2019

IKP (Institut Kurde de Paris), *The Kurdish Population*, <https://www.institutkurde.org/en/info/the-kurdish-population-1232551004>, hentet 11. september 2019

IOHR (International Observatory of Human Rights), *2018 in Review: Human Rights Violations in Turkey*, <https://observatoryihr.org/2018-in-review-human-rights-violations-in-turkey/#kurds>, hentet 11. september 2019

IpaNews – Parliament brings major changes for Turkey's military service law, 26. juni 2019,
<https://ipa.news/2019/06/26/parliament-brings-major-changes-for-turkeys-military-service-law/>;

TYRKIET: SIKKERHEDSSITUATIONEN I DE KURDISKE OMRÅDER, POLITISK AKTIVISME OG
VÆRNEPLIGT FOR KURDERE

Kurdistan 24, *Four Turkish soldiers killed in clashes with Kurdish rebels*, 20. april 2019,
<https://www.kurdistan24.net/en/news/11eee96d-7f2c-4291-b0f5-235ba50266b3>, hentet 10. september 2019

Kurdistan 24, *Turkey will continue anti-PKK operations in Iraq, Ankara notifies Iraqi envoy*, 30. juni 2019,
<https://www.kurdistan24.net/en/news/981e1e12-35e4-42f4-8457-9203bef6a77a>, hentet 10. september

Kurdistan 24, *PKK confirms death of senior leader killed during Turkish airstrike in Kurdistan*, 7. juli 2019,
<https://www.kurdistan24.net/en/news/2a611d8c-53ce-4334-81f6-e14fbe64a61b>, hentet 10. september

Landinfo, *Tyrkia: Reaksjoner mot PKK-medlemmer*, 13. februar 2018, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Tyrkia-respons-Reaksjoner-mot-PKK-medlemmer-13022018.pdf>, hentet 10. september 2019

Landinfo, *Tyrkia: Situasjonen for politisk aktive kurdere*, 21. august 2015, <https://landinfo.no/wp-content/uploads/2018/04/Tyrkia-teamanotat-Situasjonen-for-politisk-aktive-kurdere-21082015.pdf>, hentet 2. august 2019

McDowall, D., *A Modern History of the Kurds*, I. B. Tauris, London, 2007

McDowall, D., "The Kurdish question: a historical review" in: Kreyenbroek, P. & Sperl, S. (ed.), *The Kurds. A Contemporary Overview*, London, 2005, pp. 8-25

Middle East Eye, *The rise and near fall of Turkey's pro-Kurdish HDP*, 16. februar 2016,
<https://www.middleeasteye.net/news/rise-and-near-fall-turkeys-pro-kurdish-hdp>, hentet 10. september 2019

Middle East Eye, *Far-right activists attack HDP offices across Turkey after anti-PKK demos*, september 2015,
<https://www.middleeasteye.net/news/far-right-activists-attack-hdp-offices-across-turkey-after-anti-pkk-demos>, hentet 10. september 2019

Netherlands Ministry of Foreign Affairs: Thematisch Ambtsbericht Turkije: Dienstplicht, juli 2019,
https://www.ecoi.net/en/file/local/2012975/Thematisch_Ambtsbericht_Turkije_Dienstplicht.pdf, hentet 23. august 2019

OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights), *Report on the human rights situation in South-East Turkey, July 2015 to December 2016*, februar 2017, <https://www.refworld.org/docid/58c66faf4.html>, hentet 10. september 2019

OHCHR (Office of the High Commissioner for Human Rights), *Report on the impact of the state of emergency on human rights in Turkey, including an update on the South-East; January - December 2017*, marts 2018, https://www.ecoi.net/en/file/local/1428849/1930_1523344025_2018-03-19-second-ohchr-turkey-report.pdf, hentet 10. september 2019

OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe), *Turkey, Early Presidential and Parliamentary Elections, 24 June 2018: Final Report*, 21. september 2018,
<https://www.osce.org/odihr/elections/turkey/397046?download=true>, hentet 10. september 2019

Oxford Research Encyclopedia of Religion, *The Alevis*, april 2016,
<https://oxfordre.com/religion/view/10.1093/acrefore/9780199340378.001.0001/acrefore-9780199340378-e-101?print=pdf>, hentet 11. september 2019

Oxford Research Encyclopedia of Religion, *The Yazidis*, januar 2017,
<https://oxfordre.com/religion/view/10.1093/acrefore/9780199340378.001.0001/acrefore-9780199340378-e-254?print=pdf>, hentet 11. september 2019

SCF (Stockholm Center for Freedom), *Mass Torture and Ill-Treatment in Turkey*, juni 2017,
https://stockholmcf.org/wp-content/uploads/2017/06/Mass-Torture-And-Ill-Treatment-In-Turkey_06.06.2017.pdf, hentet 10. september 2019

Schweiz, SFH (Schweizerische Flüchtlingshilfe), *Türkei – Rückkehr Kurden mit oppositionspolitischem Engagement/Verbindungen zur PKK – Schnellrecherche*, 7. juli 2017,
<https://www.fluechtlingshilfe.ch/assets/herkunftsstaender/europa/tuerkei/170707-tur-pkk-opposition-rueckkehr-anonym.pdf>, hentet 11. september 2019

Turkey, Criminal Code, Law No. 5237, 26. september 2004,
<https://www.refworld.org/docid/4c447a5f2.html>, hentet 28. august 2019

Turkey, Penal Code (provisions relating to "Military Offences and Offences Against the Armed Forces and the Police Forces"), Proclamation No. 158 of 1957, 23 July 1957,
<https://www.refworld.org/docid/3bb078484.html>, hentet 23. august 2019

Turkey, Penal Code of Turkey, Translated by the Venice Commission, 2016,
https://www.ecoi.net/en/file/local/1201150/1226_1480070563_turkey-cc-2004-am2016-en.pdf, hentet 10. september 2019

Turkey, Law on Fight Against Terrorism (1991, amended 2010), 2010, Translated by Legislationline,
<https://www.legislationline.org/documents/id/16875>, hentet 10. september 2019

Turkey, *Constitution of the Republic of Turkey*, 2018, https://global.tbmm.gov.tr/docs/constitution_en.pdf, hentet 11. september 2019

Turkey Purge, *Turkish army detains tens of Kurds in Şanlıurfa province: report*, 20. maj 2019,
<https://turkeypurge.com/turkish-army-detains-tens-of-kurds-in-sanliurfa-province-report>, hentet 10. september 2019

Turkey Purge, *Pro-government mob attacks pro-Kurdish HDP office in Istanbul*, 29. januar 2018,
<https://turkeypurge.com/pro-government-mob-attacks-pro-kurdish-hdp-office-istanbul>, hentet 10. september 2019

Tyrkiet, *Kanun No. 7179: Askeralma Kanunu [Lov nr. 7179: Militærtjenesteloven]*, 26. juni 2019,
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/06/20190626-1.htm>, hentet 6. september 2019

Turkish Minute, *HDP election campaign subjected to 22 attacks in 35 days*, 4. juni 2018,
<https://www.turkishminute.com/2018/06/04/hdp-election-campaign-subjected-to-22-attacks-in-35-days/>, hentet 10. september 2019

Turkish Minute, *2 Kurdish politicians detained on allegations of terrorist group membership: report*, 24. juli 2019, <https://www.turkishminute.com/2019/07/24/2-kurdish-politicians-detained-on-allegations-of-terrorist-group-membership-report/>, hentet 10. september 2019

Tyskland, BMI (Bundesministerium für Inneres) & BMLVS (Bundesministerium für Landesverteidigung und Sport), *Atlas: Middle East & North Africa*, 2017,
https://www.ecoi.net/en/file/local/1408000/90_1487770786_2017-02-bfa-mena-atlas.pdf, hentet 11. september 2019

UKHO (UK Home Office), *Country Policy and Information Note Turkey: Military service, Version 2.0*, september 2018,
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/738856/Turkey - Military service - CPIN - v2.0 September 2018 .pdf, hentet 5. august 2019

UKHO (UK Home Office), *Country Policy and Information Note Turkey: Kurdistan Workers' Party (PKK)*, v 2.0, August 2018, <https://www.refworld.org/docid/5bb5d9ae7.html>, hentet 10. september 2019

UN Human Rights Council, *Addendum to the Report of the Special Rapporteur on the Promotion and Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms While Countering Terrorism, Mission to Turkey*, A/HRC/4/26/Add.2, 16. november 2006, <https://www.refworld.org/docid/45fe81f52.html>, hentet 10. september 2019

UN Human Rights Council, *Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment on his mission to Turkey* [A/HRC/37/50/Add.1], 18. december 2017, https://www.ecoi.net/en/file/local/1423208/1930_1517393354_g1736252.pdf, hentet 10. september 2019

University of Texas Libraries, *Turkey: Administrative Divisions*, 2006,
http://legacy.lib.utexas.edu/maps/middle_east_and_asia/turkey_admin_2006.jpg, hentet 16. September 2019

USA, *CIA World Fact Book – Turkey*, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/tu.html>, hentet 26. august 2019

USDOS (US Department of State), *Country Report on Human Rights Practices 2018 - Turkey*, 13. marts 2019, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/03/TURKEY-2018-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf>, hentet 30. august 2019

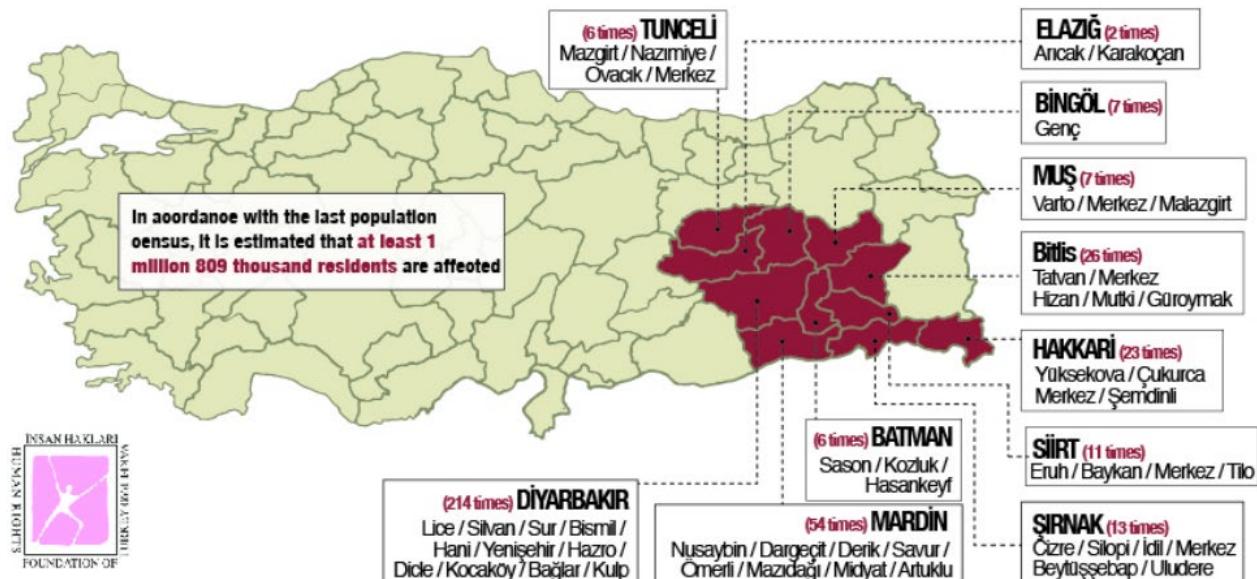
USDOS (US Department of State), *Country Report on Terrorism 2017 - Chapter 1 - Turkey*, 19. september 2018, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2019/04/crt_2017.pdf, hentet 10. september 2019

War Resisters' International: *TURKEY: Investigation against Conscientious Objection Association Co-chair, Merve Arkun*, 11. juni 2018, <https://www.wri-irg.org/en/story/2018/turkey-investigation-against-conscientious-objection-association-co-chair-merve-arkun>, hentet 7. august 2019

Yıldırım, Çağrı, *The Role of the Military in Turkish Politics and European Union Membership Negotiations*, Balkanalys, 2. december 2010, <http://www.balkanalys.com/turkey/2010/12/02/the-role-of-the-military-in-turkish-politics-and-european-union-membership-negotiations/>, hentet 26. august 2019

Bilag

Figur 1: Kort over udgangsforbud i Tyrkiet i perioden 16. august 2015 – 1. juli 2019. Der har været mindst 369 udgangsforbud (heldøgns og/eller tidsubegrænset) i mindst 51 distrikter i 11 byer i det sydøstlige Tyrkiet. Kilde: HRFT, *Curfews in Turkey Between the Dates 16 August 2015 – 1 July 2019*, 1. juli 2019, [url](#)

Forneden følger en række udvalgte opgørelser over anmeldelser om tortur og mishandling i Tyrkiet, som alle er fra HRFT's årsrapport for 2018. I året 2018 modtog HRFT 505 anmeldelser, og i rapporten opgøres de i to kategorier – ”udsat for tortur og mishandling i 2018” og ”udsat for tortur mishandling før 2018”:

Figur 2: Fordeling af anmeldelser efter årsag for tortur eller mishandling (bemærk at det er efter anmelderens eget udsagn). Kilde, HRFT, *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezsleri Raporu 2018*, juni 2019, [url](#), p. 35 (egen oversættelse fra tyrkisk til engelsk)

	Tortured in 2018 (n=306)	Tortured before 2018 (n=199)	Total (n=505)			
	Number	%	Number	%	Number	%
Political	286	93,5	182	9,5	468	92,7
Legal	6	2,0	4	2,0	10	2,0
Sexual identity and orientation	1	0,3	1	0,5	2	0,4
Asylum seeker	2	0,7	0	0,0	2	0,4
Ethnic	5	1,6	7	3,5	12	2,4
Religious	6	2,0	2	1,0	8	1,6
No record	0	0,0	3	1,5	3	0,6

Figur 3: Fordeling af anmeldere efter det seneste sted for varetægt, hvor de er blevet tortureret eller mishandlet. Kilde, HRFT, *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezsleri Raporu 2018*, juni 2019, [url](#), p. 39 (egen oversættelse fra tyrkisk til engelsk)

	Tortured in 2018 (n=306)		Tortured before 2018 (n=199)		Total* (n=505)	
	Number	%	Number	%	Number	%
Police Directorate (PD)	160	52,3	97	48,7	257	50,9
Street/outdoor space	176	57,5	45	22,6	221	43,8
In vehicle	163	53,3	35	17,6	198	39,2
Police Station (PS)	74	24,2	11	5,5	85	16,8
Personal space (home, workplace, etc.)	44	14,4	36	18,1	80	15,8
Public demonstration area	15	4,9	1	0,5	16	3,2
Gendarmerie command post	2	0,7	7	3,5	9	1,8
Prison	1	0,3	4	2,0	5	1,0
Gendarmerie station	1	0,3	3	1,5	4	0,8
Unidentified indoor space	1	0,3	2	1,0	3	0,6
Other	21	6,9	3	1,5	24	4,8
Not tortured at recent place of detention**	15	4,9	33	16,6	48	9,5
No record	4	1,3	4	2,0	8	1,6

*The data was separately recorded for all places in cases where torture occurred in multiple places

**The story of previous detention processes has been noted for applicants, who have stated not to have been tortured at recent place of detention

Figur 4: Regional fordeling af, hvor anmelderne under seneste varetægt blev tortureret eller mishandlet i Tyrkiet. Højeste andel er i Marmara, hvor Istanbul ligger, efterfulgt af de kurdiske majoritetsområder i sydøst. Kilde, HRFT, *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezsleri Raporu 2018*, juni 2019, [url](#), p. 41 (egen oversættelse fra tyrkisk til engelsk). 48 anmeldere har oplyst, ikke at være blevet utsat for tortur under seneste sted for varetægt, derfor er n=455.

	Tortured in 2018 (n=291)		Tortured before 2018 (n=164)		Total (n=455)	
	Number	%	Number	%	Number	%
Marmara	157	54,0	31	18,9	188	41,3
South-Eastern Anatolia	42	14,4	62	37,8	104	22,9
Eastern Anatolia	31	10,7	24	14,6	55	12,1
Aegean	25	8,6	26	15,9	51	11,2
Central Anatolia	32	11,0	12	7,3	44	9,7
Mediterranean	4	1,4	4	2,4	8	1,8
Black Sea	0	0,0	5	3,0	5	1,1

Figur 5: Gruppering og fordeling af torturmетодer i anmeldelserne. Se rapport for yderligere detaljer om torturmетодer i de forskellige grupperinger. Bemærk at flere anmeldelser indeholder mere end én form for tortur. Kilde, HRFT, *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezsleri Raporu 2018*, juni 2019, [url](#), p. 44 (egen oversættelse tyrkisk til engelsk).

	Tortured in 2018 (306 persons)		Tortured before 2018 (199 persons)		Total (505 persons)	
	Number	%	Number	%	Number	%
Insulting	262	85,6	142	71,4	404	80,0
Physical Contact	224	73,2	84	42,2	302	59,8
Restriction of basic needs	154	50,3	85	42,7	239	47,3
Positional Torture	169	55,2	50	25,1	219	43,4
Coercive Action	138	45,1	72	36,2	210	41,6
Sexual Harrassment	91	29,7	46	23,1	137	27,1
Exposure to physical factors	64	20,9	42	21,1	106	21,0
Other	-	-	9	4,5	9	1,8

Figur 6: Procentvis distribuering af torturmethoder, som anmelderne har været utsat for i et fængsel (n=270 anmeldere). Bemærk at flere anmeldelser indeholder mere end én form for tortur. Se rapport for yderligere detaljer om torturmethoder i de forskellige grupperinger. Kilde, HRFT, *Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezsleri Raporu 2018*, juni 2019, [url](#), p. 54 (egen oversættelse tyrkisk til engelsk)

